

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2024 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział IV Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Artur Grajewski

Protokolant: sekr. sąd. Anna Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2024 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa P. K.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę i ochronę dóbr osobistych

1.

zobowiązuje pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powoda P. K., poprzez zamieszczenie na stronie internetowej [www\(...\).pl](http://www(...).pl), w terminie 3 dni od uprawomocnienia się niniejszego orzeczenia, przeprosin o następującej treści:

(...) S.A. z siedzibą w W. przeprasza Pana P. K. za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci czci, dobrego imienia i renomy przedsiębiorcy na skutek zamieszczenia w artykułach publikowanych na stronie [www\(...\).pl](http://www(...).pl) pt.: „(...)”, „(...)”, „(...)”, „ (...)”. (...), „(...)”, nieprawdziwych, wprowadzających w błąd i niezwyfikowanych informacji na temat Pana P. K. oraz prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, a przy tym ukazujących Pana P. K. w negatywnym i krzywdzącym świetle”.

- przy czym przeprosiny powinny być publikowane przez 30 dni, na samej górze strony internetowej [www\(...\).pl](http://www(...).pl), zajmując ¼ ekranu, w ramce

o rozmiarze nie mniejszym, niż 800x500 pikseli, czarną pogrubioną czcionką Times New Roman 14, na białym tle, w formacie identycznym do stosowanego w sąsiadujących z nimi artykułach, w sposób uniemożliwiający ich wyłączenie lub dopisywanie komentarzy pod nimi, bez żadnych odniesień i komentarzy do ich treści, bez zabiegów umniejszających znaczenie, rangę i wagę przeprosin, bez kolizji z reklamami i innymi treściami odciągającymi uwagę od treści przeprosin.

2.

zasądza od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda P. K. kwotę 60.000 zł (sześćdziesiąt tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 28 lipca 2022 r. do dnia zapłaty.

3.

oddala powództwo w pozostałym zakresie.

4.

znosi pomiędzy stronami koszty procesu.

5.

nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem części nieuiszczonych w sprawie kosztów sądowych.

6.

pozostałe nieuiszczone w sprawie koszty sądowe przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

7.

przyznaje adwokatowi M. B. wynagrodzenie za świadczoną powodowi pomoc prawną z urzędu w kwocie 14.169,60 zł (czternaście tysięcy sto sześćdziesiąt dziewięć i 60/100 złotych), w tym podatek od towarów i usług, którą poleca wypłacić ze środków Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Warszawie.

Sygn. akt IV C 724/23

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 września 2023 r. (data prezentaty) powód P. K. wniósł o:

1.

zasądzenie od pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 450.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 lipca 2022 r. do dnia zapłaty;

2.

zobowiązanie pozwanego do przeproszenia powoda w serwisie działającym w sieci Internet pod adresem [www\(...\).pl](http://www(...).pl), przy czym przeprosiny powinny mieć następującą treść – (...) S.A. z siedzibą w W. przeprosza Pana P. K. za naruszenie jego dóbr osobistych w postaci czci, dobrego imienia i renomy przedsiębiorcy, których dopuściła się w artykułach zamieszczonych w serwisie działającym w sieci Internet pod adresem [www\(...\).pl](http://www(...).pl), pt. „(...)”, „(...)”, „(...)”, „(...)”

(...)”, „(...)”. (...)”, „(...)”. Wskazane powyżej artykuły zawierają nieprawdziwe, wprowadzające w błąd i niezweryfikowane informacje na temat Pana P. K. oraz prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, a przy tym ukazują Pana P. K.

w negatywnym i krzywdzącym go świetle”. Przeprosiny winny być publikowane przez 30 dni, na samej górze głównej strony internetowej pod adresem [www\(...\).pl](http://www(...).pl), zajmując 50 % ekranu, w ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 800 × 500 pikseli, czarną pogrubioną czcionką Times New Roman 19, w formacie identycznym do stosowanego w sąsiadujących z nim artykułami serwisu, na białym tle, w sposób niewykraczający poza zwartą strukturę pozostałej części layoutu serwisu, w sposób uniemożliwiający zniknięcie oświadczenia np. po „kliknięciu” przez czytelnika serwisu

w ogłoszenie lub w specjalnie w tym celu wydzielony na nich napis „zamknij” oraz uniemożliwiający dopisywanie przez użytkowników komentarzy pod tym oświadczeniem, z zastosowaniem widocznego odstępu pomiędzy wierszami, bez sąsiedztwa jakichkolwiek innych przeprosin oraz w sposób czytelny dla przeciętnego odbiorcy, bez jakichkolwiek odniesień i komentarzy do treści oświadczenia, bez jakichkolwiek zabiegów formalnych i treściowych umniejszających znaczenie, rangę i wagę oświadczenia, w szczególności zaznaczających dystans do jego treści i formy, w taki sposób aby oświadczenie było widoczne w całości po wyświetleniu danego serwisu internetowego (strony głównej pod adresem [www\(...\).pl](http://www(...).pl)), bez konieczności dokonywania dodatkowych czynności oraz aby nie kolidowały z nim reklamy lub inne treści odciągające uwagę od treści oświadczenia;

3.

zasądzenie na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych;

4.

zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz pełnomocnika z urzędu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w serwisie internetowym [www\(...\).pl](http://www(...).pl) pozwany umieścił i rozpowszechnił liczne artykuły i reportaże na temat powoda. Artykuły te zawierają liczne treści naruszające cześć i dobre imię powoda,

a także zniesławiają go, tj. pomawiają o takie postępowanie i właściwości, które poniżają go w opinii publicznej oraz narażają na utratę zaufania potrzebnego dla prowadzonej przez niego działalności.

(pozew – k. 3-56)

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda P. K. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że nie naruszył dóbr osobistych powoda. W artykułach podano prawdziwe informacje w ramach uzasadnionego interesu publicznego, które zostały zebrane w sposób rzetelny i staranny przez dziennikarzy. Powód pomija, że wyrażał zgodę na publikację oraz że był podejrzany o czyny z art. 286 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i inne oraz był/jest oskarżony. Nadto pozwany przedstawił informacje publikowane bezpośrednio przez powoda w mediach społecznościowych. Pozwany wskazał, że wyliczona kwota 450.000 zł jest bezpodstawną zarówno co do zasady jak i wysokości. Roszczenie majątkowe powoda w zakresie artykułów z lat 2015 – 2016 jest przedawnione. Ponadto brak jest związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy publikacjami a konsekwencjami

w życiu powoda. Pozwany relacjonował przebieg rozpraw, a także komentarz powoda, czym powód chętnie dzielił się w mediach społecznościowych podkreślając współpracę z dziennikarzami.

(odpowiedź na pozew – k. 63-81)

Sąd ustalił, co następuje:

P. K. stał się osobą rozpoznawalną publicznie w połowie 2013 roku. Miał wtedy zaledwie (...) lat. Nazywany był „(...)”. Zarobił znaczne sumy na sprzedaży wybielacza do zębów W., następnie otworzył klinikę medycyny estetycznej i zaangażował się w kolejne przedsięwzięcia gospodarcze – sprzedaż suplementów diety oraz środków odchudzających. Często występował w różnego rodzaju mediach – telewizji, prasie, internecie. Potocznie rzecz ujmując, miał status „celebryty”. W niedługim czasie prokuratura zaczęła prowadzić śledztwo w sprawie nieprawidłowości, jakich miał dopuścić się P. K. w związku z prowadzoną działalnością. P. K. został zatrzymany na podstawie ENA w A., przewieziony do Polski i osadzony

w areszcie tymczasowym. Toczyło się i toczy przeciw niemu kilka postępowań karnych. W związku z zainteresowaniem opinii publicznej losami powoda, przedstawiciele prokuratury informowali media szeroko o stawianych powodowi zarzutach oraz o kolejnych czynnościach procesowych z jego udziałem. P. K. konsekwentnie nie przyznaje się do żadnego z zarzucanych czynów. Do chwili obecnej nie został prawomocnie skazany.

W dniu 19 maja 2015 r. w serwisie internetowym [www\(...\).pl](http://www(...).pl) ukazał się artykuł zatytułowany „(...)”, pod adresem [https://www\(...\).pl/\(...\).html](https://www(...).pl/(...).html). W artykule tym znalazły się m.in. następujące treści: „ (...)” „(...)”,
(...)”

W dniu 24 czerwca 2015 r. w serwisie internetowym [www\(...\).pl](http://www(...).pl) ukazał się artykuł zatytułowany „(...)”, pod adresem [https://www\(...\).pl/wiadomosci/\(...\).html](https://www(...).pl/wiadomosci/(...).html). W artykule tym znalazły się m.in. następujące treści: „(...)”, „(...)”

W dniu 27 czerwca 2015 r. w serwisie internetowym [www\(...\).pl](http://www(...).pl) ukazał się artykuł zatytułowany „(...)”, pod adresem [https://www\(...\).pl/wiadomosci/\(...\).html](https://www(...).pl/wiadomosci/(...).html).

W artykule tym znalazły się m.in. następujące treści: „(...)”

W dniu 27 grudnia 2016 r. w serwisie internetowym [www\(...\).pl](http://www(...).pl) ukazał się artykuł zatytułowany „(...)”
(...)”, pod adresem [https://www\(...\).pl/\(...\).html](https://www(...).pl/(...).html). W (...)

(...)

(...)”

W dniu 11 marca 2019 r. w serwisie internetowym [www\(...\).pl](http://www(...).pl) ukazał się artykuł zatytułowany „(...)”.

(...)”, pod adresem [https://www\(...\).pl/wiadomosci/\(...\).html](https://www(...).pl/wiadomosci/(...).html). W artykule tym znalazły się m.in. następujące treści: „(...)”. (...)”

(dowód: akt notarialny z dnia 25 lutego 2021 r. z odtworzenia opublikowanych artykułów – k. 9-41v., wydruk artykułów – k. 194-242)

Powód został w dniu 31 października 2019 r. skierowany do szpitala psychiatrycznego – Kliniki (...)

z powodu rozpoznania zaburzeń stresowych pourazowych i rozpoczął leczenie farmakologiczne. W dniu 14 lutego 2022 r. rozpoznano u powoda zaburzenia lękowo – depresyjne, zaostrzoną reakcją na stres. W związku z powyższym powód przyjmował w tym czasie leki. W dniu 6 czerwca 2022 r. rozpoznano u powoda zaburzenia lękowo – depresyjne ze stanami paniki lękowej. Powód przyjmował w tym czasie leki.

(dowód: zaświadczenia lekarskie i skierowania – k. 45-48)

Pismem datowanym na 11 lipca 2022 r. P. K. skierował do (...) S.A. z siedzibą w W. przedsądowe wezwanie do zaprzestania naruszania jego dóbr osobistych w postaci czci i dobrego imienia. Jednocześnie wezwał do przeproszenia go w podanej formie oraz zapłaty zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w wysokości 450.000 zł.

(dowód: przedsądowe wezwanie – k. 42-43v., dowód nadania – k. 44)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w aktach niniejszej sprawy, a w szczególności na podstawie dokumentów lub ich kopii wskazanych we wcześniejszej części uzasadnienia.

Sąd dał wiarę załączonym do akt sprawy dokumentom lub ich kopiom, gdyż ich prawdziwość i wiarygodność w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego nie nasuwa żadnych wątpliwości i ostatecznie nie była kwestionowana przez żadną ze stron.

Dokonując ustaleń faktycznych w sprawie Sąd oparł się również na zeznaniach świadków M. K. (k. 139-146), I. K. (k. 148-151), W. K. (k. 155-162), D. G. (k. 171-172), M. Ż. (k. 183-187) i J. Z. (k. 249-250).

Świadkowie M. K. i I. K. często zasłaniaли się niewiedzą

i niepamięcią. W pozostałym zakresie ich zeznania korespondowały informacjami wynikającymi z dokumentów, nie wnosząc nic nowego do sprawy. Zeznania matki powoda W. K. były obszerne i szczegółowe, niemniej jednak jako rodzic w sposób oczywisty była ona zainteresowana korzystnym na powoda rozstrzygnięciem. Ponadto świadek emocjonalnie podchodzi do zaistniałej sytuacji i winą za stan zdrowia syna obarcza dziennikarzy. Sąd miał na uwadze, że jest to stanowisko subiektywne i nacechowane emocjami, które nie może stanowić jedynej

i zasadniczej podstawy rozstrzygnięcia. Zeznania świadka D. G. Sąd uznał za wiarygodne i rzeczowe. Jego zeznania nie były nacechowane emocjonalnie mimo przyjaźni z powodem i posłużyły do ustalenia stanu psychicznego powoda w związku z publikacją spornych artykułów. Również zeznania świadka M. Ż. są w ocenie Sądu rzeczowe i pozwalają na ustalenie, że przy powstawaniu materiału z dnia 29 września 2021 r. autor dochował należytej staranności i pozwolił zainteresowanemu na odniesienie się do tekstu i zabrania głosu w przedmiotowej sprawie. Podobnie, zeznania świadka J. Z. pozwoliły na ustalenie, że P. K. przed publikacją materiałów spotkał się z dziennikarzem i miał możliwość odniesienia się do powstających tekstów.

Ponadto dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na zeznaniach powoda, które co do zasady były rzeczowe i spójne. Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda w zakresie w jakim twierdził on, że nie kontaktowano się z nim przed publikacją materiałów. Sam powód w swojej wypowiedzi przyznał, że Pan Ż. się z nim kontaktował. Co za tym idzie należało uznać, że w tym zakresie zeznania powoda jako wzajemnie sprzeczne nie mogły zostać uznane za wiarygodne. Niemniej jednak w kwestii stanu zdrowia powoda i jego ujemnych przeżyć związanych

z publikacjami złożone zeznania były co do zasady wiarygodne. Niemniej jednak Sąd miał na uwadze, że przypisywanie całej odpowiedzialności za wystąpienie cierpień psychicznych i fizycznych pozwanemu jest nieuzasadnione. W życiu powoda doszło do niecodziennych zdarzeń, postawiono mu zarzuty i osadzono

w areszcie tymczasowym i to raczej owe zdarzenia w większości miały wpływ na pogorszenie się stanu psychicznego powoda.

Na rozprawie w dniu 13 maja 2024 r. Sąd pominął dowód z zeznań świadka S. P. wobec braku możliwości przeprowadzenia dowodu na podstawie art. 235² § 1 pkt. 4 k.p.c. (protokół rozprawy – k. 252)

Sąd zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Swoje roszczenie powód wywodzi z przepisów art. 23 i 24 k.c., które stanowią, że dobra osobiste człowieka są chronione oraz, że osoba, której dobro osobiste zostało zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. Przepis art. 24 k.c. przewiduje w przypadku zagrożenia dobra osobistego lub jego naruszenia dwa roszczenia o

charakterze niemajątkowym, po pierwsze o zaniechanie działania i po drugie o dopełnienie czynności potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia chronionego dobra. Strona powodowa domagała się ochrony dóbr osobistych w postaci dobrego imienia, czci i renomy.

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ochrona przysługuje tylko w przypadku naruszenia dóbr osobistych działaniem bezprawnym. Przepis ten wprowadza przy tym domniemanie bezprawności działania lub zaniechania, które prowadzi do naruszenia dóbr. Oznacza to, że na poszkodowanym spoczywa tylko ciężar wykazania, że doszło do naruszenia dóbr osobistych, wykazanie natomiast, że działanie nie było bezprawne spoczywa na stronie pozwanej. Jak już wyżej wskazano bezprawne jest każde działanie, które jest sprzeczne z normą prawną, porządkiem prawnym, a także z zasadami współżycia społecznego. W orzeczeniu z dnia 19 października 1989 roku II CR 419/89 (OPS 11-12/90 poz. 377) Sąd Najwyższy stwierdził, że za bezprawne uważa się każde działanie naruszające dobro osobiste, jeżeli nie zachodzi jedna ze szczególnych okoliczności usprawiedliwiających je oraz, że do okoliczności wyłączających bezprawność naruszenia dóbr osobistych na ogół zalicza się: działanie w ramach porządku prawnego tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, wykonywanie prawa podmiotowego, zgodę pokrzywdzonego oraz działanie w obronie uzasadnionego interesu. By zwolnić się od odpowiedzialności pozwany musi wykazać, że zachodzi któraś z wymienionych okoliczności.

Powód w sprawie o ochronę dobra osobistego ma obowiązek wykazać działania pozwanego, które stanowią naruszenie jego dobra osobistego (wyrok SN z dnia 7 kwietnia 2009 r., I PK 210/08, M.P.Pr. 2009/12/642). Rozpoznając zatem sprawę o ochronę dóbr osobistych sąd powinien w pierwszej kolejności ustalić, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, a w przypadku pozytywnej odpowiedzi dopiero może badać, czy działanie pozwanego może być uznane za bezprawne (por. z wyrokiem SN z dnia 2 lutego 2011 r., II CSK 431/10 oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8 lipca 2011 r., I ACa 375/11).

Dowód, że dobro osobiste zostało naruszone lub zagrożone, ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej, czyli na powodzie. Dodać należy, że w orzecznictwie przeważa pogląd, że przy ocenie, czy doszło do naruszenia dobra osobistego, także takiego jakim jest godność człowieka, przyjmować należy koncepcję obiektywną naruszenia dobra osobistego, ustaloną w płaszczyźnie konkretnego stanu faktycznego, po przeanalizowaniu, czy dane zachowanie, biorąc pod uwagę przeciętne reakcje ludzkie, mogło obiektywnie stać się podstawą do negatywnych odczuć po stronie pokrzywdzonego. Nie można jednocześnie całkowicie wykluczyć subiektywnego odczucia osoby żądającej ochrony prawnej, zależy to jednak od istoty zdarzenia, na które powołuje się osoba uważająca, że jej dobra osobiste zostały naruszone. Jeżeli taka ocena - w okolicznościach faktycznych danej sprawy - doprowadzi do wniosku, że obiektywnie doszło do naruszenia dobra osobistego powoda, to w dalszej kolejności rozważaniom powinna być poddana kwestia bezprawności działania strony pozwanej.

Dodatkowo wskazać należy, że do zasądzenia zarówno zadośćuczynienia nie wystarczy ustalenie bezprawności naruszenia (zagrożenia) dobra osobistego, ale konieczne jest ustalenie działania zawinionego, chociażby winy nieumyślnej w najlżejszej postaci (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2008 roku, III CZP 31/08). Jak podniósł bowiem Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19 stycznia 2007 roku, III CSK 358/06 gdyby ustawodawca chciał, aby przesłanką roszczeń przewidzianych w art. 448 k.c. była wyłącznie bezprawność naruszenia dobra osobistego, to umieściłby ten przepis w części ogólnej prawa cywilnego, tymczasem w art. 24 k.c. znajduje się odesłanie do "zasad przewidzianych w kodeksie". W konsekwencji zatem przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w art. 448 k.c. jest nie tylko bezprawne, ale i zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego.

Reasumując, przesłankami roszczeń przewidzianych w art. 448 k.c., a takiego dochodzi powód, są: naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową, czyn sprawcy noszący znamiona winy w każdej postaci oraz związek przyczynowy między tym czynem, a szkodą.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy uznać, że powód wykazał, że publikacje pozwanego naruszyły jego dobra osobiste w postaci czci, dobrego imienia i renomy przedsiębiorcy. Wskazane publikacje niewątpliwie w znacznym stopniu przyczyniły się do powstania szkody zarówno niemajątkowej jak i majątkowej powoda. Pozwanemu można przypisać winę za upowszechnienie

informacji infamujących powoda i tym samym przyłączenie się do tzw. „medialnej nagonki” na niego. Nie ulega wątpliwości, że to działania samego powoda doprowadziły do wszczęcia przeciwko niemu postępowań karnych. Niemniej jednak powołane przez niego publikacje w sposób niejednokrotnie prześmiewczy, nacechowany negatywnymi emocjami, przedstawiały osobę powoda w bardzo negatywnym świetle, częstokroć jako winnego zarzucanych mu dopiero czynów. Pozwany w ten sposób naruszył naczelną zasadę polskiego procesu karnego, wynikającą również z Konstytucji RP, a mianowicie domniemanie niewinności. Autorzy artykułów nie informowali opinii publicznej, że kierowane przeciwko P. K. zarzuty mogą się okazać nieuzasadnione, a takie postępowanie nakazywałaby rzetelność dziennikarska. W artykułach powód jest zaś przedstawiany jako osoba, która faktycznie zarzucane mu czyny popełniła. Wydawca serwisu, na którym doszło do publikacji wskazanych materiałów, przyczynił się do utrwalenia w opinii publicznej wyłącznie negatywnego wizerunku powoda, przypisując mu sprawstwo zarzucanych mu dopiero przez prokuraturę czynów, „wykiwanie sądu” etc. Serwis, na którym doszło do publikacji, ma bardzo szeroki zasięg medialny i wielu czytelników. Informacje publikowane przez pozwanego przyczyniły się niewątpliwie do utrwalenia w opinii publicznej negatywnego wizerunku powoda, jako osoby, która jest oszustem, przestępcą, a o tym może zdecydować dopiero niezawisły sąd. Działanie to wyrządziło niewątpliwie szkodę w dobrach powoda i było bezprawne. Publikowanie artykułów o takiej treści i wydzwisku nie stanowiło informowania opinii publicznej o tym, co dzieje się w życiu powoda, a tylko kreowania jego negatywnego wizerunku i stawiania go w złym świetle, co miało na celu uzyskanie większego zainteresowania ze strony czytelników i tym samym zwiększenia dochodów wydawcy.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał roszczenie niemajątkowe powoda za uzasadnione i zobowiązał pozwanego do usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powoda poprzez zamieszczenie przeprosin żądanych pozwem. Treść i wymogi formalne publikowanych przeprosin Sąd w nieznacznym sposób zmodyfikował (zmniejszono czcionkę z 19 do 14 i część ekranu, jaki miały przeprosiny zajmować – z 50 do 25%, uznając formaty żądane przez powoda za nadmierne), pozostawiając jednak ich niezmienny sens i kluczowe aspekty formy. Te niewielkie modyfikacje nie wpływają w żaden sposób na zgłoszone przez powoda roszczenie w zakresie publikacji przeprosin.

Artykuł 448 k.c. wyraźnie wskazuje, że w razie naruszenia dóbr osobistych sąd może przyznać temu, czyje dobra zostały naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznana krzywdę. To sąd samodzielnie ustala czy doszło do naruszenia dóbr osobistych w takiej skali, która uzasadnia wyrównanie krzywdy poprzez zastosowanie majątkowych środków ochrony i do niego należy wytyczenie granic udzielanej powodowi ochrony prawnej. Złożony problem szacowania szkody niemajątkowej w postaci ujemnych przeżyć psychicznych lub krzywdy moralnej, trudnej do ustalenia i wyceny, spowodował, że w odniesieniu do zadośćuczynienia ustawodawca wprowadził szczególne rozwiązania zapewniające sądom pewien luz decyzyjny (tzw. prawo sędziowskie). Ich normatywnym wyrazem jest zarówno uprawnienie do fakultatywnego, a nie obligatoryjnego orzekania o jego zasądzeniu, jak i odwołanie do pojęcia "odpowiedniości" jako dyrektywy orzeczniczej w zakresie ustalenia wysokości zadośćuczynienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r., V CSK 17/21).

W realiach niniejszej sprawy Sąd uznał, że ziszczyły się przesłanki do udzielenia powodowi materialnej ochrony dóbr osobistych, jednak kwota dochodzona przez powoda, tj. 450.000 zł była znacznie wygórowana i nie odpowiadała powyższym kryteriom. Powód nie wykazał, że jego aktualny stan zdrowia powiązany jest akurat z publikacjami pozwanego. Publikacje w tym samym duchu były zamieszczane również na wielu innych stronach internetowych czy w prasie. Ponadto o sytuacji powoda informowały stacje telewizyjne. Sądowi wiadomym jest z urzędu, że powód wytoczył powództwa o ochronę dóbr osobistych również przeciwko kilku innym wydawcom. Wreszcie na stan zdrowia powoda największy wpływ miał z pewnością pobyt w areszcie śledczym i w ogóle sam fakt postawienia zarzutów – najogólniej ujmując, toczące się postępowanie karne. W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom powoda, nie można odszukać normalnego związku przyczynowego pomiędzy publikacjami takimi jak pozwanego, a samym osadzeniem powoda w areszcie i jego przedłużeniem. Natomiast bez wątpienia publikacje pozwanego mogły przyczynić się do zwiększenia krzywdy odczuwanej przez powoda, jej nasilenia, co wymagało rekompensaty pieniężnej. Na jej wysokość – po 10.000 zł za jedną publikację, których w sumie jest 6 - poza niewykazaniem bezpośredniego związku między chorobą powoda, a infamującymi go publikacjami pozwanego, miało udzielanie przez pozwanego swoich łam powodowi, aby ten mógł przedstawić swoje zdanie i podjąć próbę medialnej obrony swojego wizerunku. Ponadto powód był osobą, która wcześniej chętnie udzielała się w mediach, stając się tym samym osobą publiczną

i siłą rzeczy musiał liczyć się z tym, że opinia publiczna będzie ciekawa, jak potoczyły się jego losy, co wiązało się z publikowaniem spornych artykułów. Wreszcie wydawca co do zasady bazował na informacjach przekazywanych przez organy ścigania i gdyby nie dostosowywał przekazywanych treści do formuły sensacyjnej, a pozostawił w sferze informacyjnej, w ogóle nie można by mówić o naruszeniu przezeń dóbr osobistych powoda. Zasądzona kwota jest zatem adekwatna do stopnia krzywdy doznanej przez powoda na skutek spornych publikacji oraz nie stanowi nadmiernego obciążenia dla pozwanego, który w związku z publikowanymi artykułami czerpał korzyści m.in. z zamieszczanych obok reklam etc. Wyższa kwota stanowiłaby nieusprawiedliwione wzbogacenie powoda, czemu zadośćuczynienie nie służy.

Za niezasadne należało uznać zarzuty pozwanego co do braku odpowiedzialności za artykuły opublikowane przed tym, jak stał się wydawcą [www\(...\)pl](http://www(...)pl), skoro nie ulega wątpliwości, że znajdowały się one na stronie serwisu także w czasie, gdy stał się już jego wydawcą, notabene znajdują się tam również obecnie, zatem stan naruszenia trwa nadal. Z tych samych powodów zarzut przedawnienia również nie mógł odnieść skutku, albowiem czyn bezprawny, z którym związane jest roszczenie majątkowe, nadal trwa.

O odsetkach ustawowych za opóźnienie od zasądzonych kwot rozstrzygnięto na podstawie art. 455 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. Wymagalność roszczenia z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę, zależy od okoliczności każdego indywidualnie rozpatrywanego przypadku, co oznacza, że datą początkową biegu odsetek ustawowych może być zarówno dzień wyrokowania, jak i dzień poprzedzający datę wydania przez sąd orzeczenia zasądzającego zadośćuczynienie. W przypadku, gdy występowanie krzywdy oraz jej rozmiar nie budzą większych wątpliwości odsetki ustawowe powinny być naliczane od dnia wezwania dłużnika do zapłaty takiego zadośćuczynienia, jakie wówczas było uzasadnione okolicznościami konkretnego wypadku (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2020 r., I CSK 562/19). Kierując się dyspozycją art. 455 k.c., zapłata winna zaś nastąpić niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do zapłaty, tj. w terminie, w którym

w normalnym biegu starannie wykonanych czynności możliwe jest zweryfikowanie zasadności żądania zawartego w wezwaniu (por. np. wyrok SN z dnia 23 marca

2022 r., II CSKP 286/22, z dnia 24 kwietnia 2003 r. I CKN 316/01, OSNC 2004, nr 7-8, poz. 117 i z dnia 3 lutego 2006 r. I CSK 17/05). Wezwanie do zapłaty pozwany odebrał w dniu 13 lipca 2022 r. Należało uznać, że 14 dniowy termin na spełnienie świadczenia przez pozwanego byłby wystarczający, stąd zasądzono odsetki za opóźnienie od 28 lipca 2022 r. do dnia zapłaty. Nie sposób bowiem uznać,

że pozwany musiał oczekiwać na orzeczenie sądu w tym względzie, co nakazywało zasądzenie odsetek na zasadach ogólnych (art. 455 k.c.), a nie od dnia wyrokowania.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt. 4-7 sentencji wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Roszczenie majątkowe powoda zostało uwzględnione jedynie w 13% (zasądzono łącznie 60.000 zł z żądanych 450.000 zł).

W zakresie zaś roszczenia niemajątkowego Sąd uznał, że powód wygrał w całości. Powód był zwolniony od kosztów sądowych w zakresie opłaty od pozwu. Mając na uwadze charakter postępowania i słuszne co do zasady stanowisko powoda, Sąd uznał za zasadne zniesienie pomiędzy stronami kosztów procesu. W pkt. 5 Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – kasy Sadu Okręgowego

w Warszawie kwotę 3.600 zł tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych, przejmując pozostałe koszty na rachunek Skarbu Państwa. Opłata od pozwu

w zakresie roszczenia majątkowego wyniosła 22.500 zł (13% = ok. 3.000 zł) natomiast od roszczenia niemajątkowego 600 zł. Zatem pozwany winien uiścić na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3.600 zł, stanowiącą część kosztów w zakresie wygranej powoda (art. 113 ust. 1 u.k.s.c.). W pkt. 7 wyroku Sąd przyznał pełnomocnikowi z urzędu wynagrodzenie w kwocie 14.169,60 zł ustalone zgodnie z § 2 pkt 7 i § 8 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, powiększone o należny podatek od towarów i usług. Sąd przyznając je miał na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 lutego 2024 r. sygn. akt SK 90/22, gdzie stwierdzono, że § 2 pkt 1 w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r.

w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2023 r. poz. 2631) w zakresie, w jakim określa opłaty stanowiące ponoszone przez Skarb Państwa koszty nieopłaconej pomocy

prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu w wysokości niższej niż stawki minimalne opłat określonych w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U.

z 2023 r. poz. 1964, ze zm.), jest niezgodny z art. 64 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1 zdanie drugie i art. 92 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Mając na względzie powyższe orzeczono jak w sentencji.

sędzia Artur Grajewski

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

Warszawa 28 czerwca 2024 r.

sędzia Artur Grajewski